Ἀληθινὲς ἱστορίες

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

Λίγο πρὶν σαλπάρει τὸ καράβι γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ὁ Θανάσης, ὁ καλὸς μου ὁ πρῶτος μου φίλος μὲ ἀγγάλιασε δακρυσμένος, μὲ φίλησε ταραγμένος καὶ ἀπελπιστικὰ συγκινημένος μοῦ εἶπε :

—Γιῶργο, φίλε, ἂν λυπᾶμαι γιὰ ἕνα πράγμα εἶναι πού σ' ἀφίνω. Πίστεψὲ με ὅμως, ὅτι τίποτε δὲν θὰ μὲ κάνη νὰ σὲ ξεχάσω. "Οπου κι' ἂν σταθῶ ὅπου κι' ἂν βρεθῶ, θὰ νοσταλγῶ πάντα τὴν πατρίδα πού γεννήθηκα καὶ σένα. Δύο πράγματα ἱερά, πού φεύγοντας ἀφίνω. Ὑστερα καταπίνοντας τὸ σάλιο του, ἀνεβοκατέβηκε τὸ καρύδι του καὶ κατάλαβα ὅτι κάτι ἄλλο πῆγαινε νὰ πῆ ἀλλὰ ἕνας κόμπος τὸν ἔπνιξε καὶ μὲ ξαναγγάλιασε.

Πόσο πονετικὸ καὶ φιλότιμο παιδὶ, ἦταν ὁ Θανάσης, δὲν περίμενα νὰ τὸ μάθω ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ. Εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια πού τὸν γνώριζα μοῦ ἦσαν ἀρκετὰ Γι' αὐτὸ, δὲν τὸν ἄφισα νὰ ὑποφέρη περισσότερο.

Τὸν ξεκόλλησα λοιπὸν ἀπὸ πάνω μου καὶ τοῦ εἶπα τρεμουλιαστά.

—Πήγαινε στὸ καλὸ Θανάση, κι' ἄσε τὰ μοῦσα, τ' ἄχουνε πῆ ἕνα σωρὸ πρὶν ἀπὸ σένα. Μόνο νὰ γράφης καμμιὰ φορὰ. Ἔτσι γιὰ νὰ μαθαίνω τί γίνεσαι. Ἀκοῦς Θανάση;

—Ἀκούω Γιῶργο, ἀπήντησε, σκουπίζοντας τὰ μάτια του. Θὰ σοῦ γράφω συχνὰ. Θὰ τὸ δῆς. Δὲν μοιάζω ἐγὼ μὲ τοὺς ἄλλους.

Θὰ συνέχιζε τὶς ὑποσχέσεις του ὁ Θανάσης ἂν ἡ δεύτερη σφυρίξιά τοῦ καραβιοῦ δὲν μᾶς ἔκοβε τὴν κουβέντα. Ἡ τρίτη ἔλυσε τοὺς κάβους, ἔβαλε μπροστὰ τὶς μηχανὲς καὶ τὸ καράβι ἀρχίνησε πέρνοντας μαζὶ του Θανάση, φιλιὲς καὶ ἀναμνήσεις. Ἐμένα μὲ ἄφισε στὸ μουράγιο νὰ κουνάω τὸ μαντήλι ρυθμικά.

Ἀπὸ τότε ζωὴ νἄχουμε, περάσανε πέντε ὁλόκληρα χρόνια.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸν πρῶτο χρόνο, ὁ Θανάσης, θὲς γιατὶ ἦταν φρέσκο τὸ πρᾶγμα, θὲς δὲν ξέρω καὶ γιὰ γιατὶ πάντως κράτησε σχολαστικὰ τὴν ὑπόσχεσή του καὶ κάθε τέλος μηνὸς, ἢ ἀρχὲς τοῦ ἄλλου, ἀνάγκαζε τὸν ταχυδρόμο νὰ ἀνεβαίνη τὰ σκαλιὰ τοῦ γραφείου πού δούλευα γιὰ νὰ μοῦ φέρη τὰ μαντάτα του.

Τὸν δεύτερο χρόνο ὁ Θανάσης ἀραίωσε κάπως τὴν ἀλληλογραφία του. Ὅμως ἔγραφε πιὸ συγκεκριμένα καὶ πιὸ ἐνδιαφέροντα πράγματα. Οἱ περιγραφὲς του γιὰ τὴ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, ὅπως ὀνόμαζε τὴ νέα του πατρίδα, ἦσαν τόσο πειστικὲς καὶ τόσο ὀφηγηματικὲς, ὥστε κατεβρόχθιζα τὰ γραφόμενά του μὲ ἀπληστία καὶ δῶ πού τὰ λέμε μὲ μιὰ τόση δὰ μικρὴ δόση ζήλειας.

Κάπου, κάπου πέταγε καὶ μερικὰ ὑπονοούμενα ὁ Θανάσης, πού ἔκαναν τὴν φαντασία μου νὰ ἀρμενίζη σὲ θάλασσες καὶ ὠκεανοὺς, ἔτσι πού σιγά, σιγά, ψιστεψα, πὼς δὲν ἦταν ἀπίθανο νὰ τὸ κάνω τὸ ταξιδάκι στὴν Ἀμερικανία. Ἔστω καὶ γιὰ τουρίστας.

Τὸν τρίτο χρόνο οἱ δουλειὲς τοῦ Θανάση μεγαλώσανε καὶ τὰ γράμματά του μικρίνανε ἀπελπιστικά. Ἀπὸ τρίτο στόμα ἔμαθα πὼς ἤδη λεγόταν «Μπίζινες Μάν».

Ὁ μπάρμπας του ὁ Αὐγουστὴς, Οὔγκο ἐπὶ τὸ ἀμερικανικώτερον, μὲ πληροφόρησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶχε οὔτε παιδιὰ οὔτε σκυλιά, ἀπεφάσισε ἐπὶ τέλους, ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια σκύλο πού εἶχε τὸ Θανάση νὰ τὸν κάνη παιδὶ δικό του καὶ τὸ σπουδαιότερο ἐὰν δειχνότανε μέχρι τέλους καλὸς καὶ ἐργατικὸς ὅτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε θὰ τὰ ἔκανε ὅλα ἐπάνω του.

Μὲ γειὰ του τοῦ Θανάση καὶ δὲν τοῦ κράτησα κακία παρ' ὅλον ὅτι δὲν μοῦ τὸ ἔγραψε, ἀντιθέτως εὐχαριστήθηκα καὶ τοῦ εὐχήθηκα τηλεγραφικῶς καὶ ἐγκαρδίως καλὴν πρόοδον.

Τὸν τέταρτον χρόνο καὶ ἐπὶ τῆ ἐπετείῳ τῆς ὀνομαστικῆς μου ἑορτῆς ὁ Θανάσης τὸ θυμήθηκε καὶ μαζὶ μὲ τὶς εὐχές του μοῦ ἔγραψε ἕνα «εὐχαριστῶ πολύ».

Ἀπὸ τότε τὰ ἴχνη του ἀπωλέσθησαν. Ἐγὼ νευρίασα, τὸν ἔβρισα ἀπὸ μέσα μου χυδαιότατα καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔστειλα ἕνα ἀκόμη γράμμα χωρὶς νὰ πάρω ἀπάντησι, τὸν διέγραψα ὁριστικὰ ἀπὸ τὰ κατάστιχά μου καὶ ἔβαλα τελεία καὶ παύλα στὴν ὑπόθεσι πού λεγότανε «Φιλία Θανάση—Γιώργη».

Δὲν μοῦ κακοφάνηκε καθόλου γιατὶ οὔτε ὁ πρῶτος εἶμαι οὔτε ὁ δεύτερος. Μέσα μου ὅμως ἐμενε ἕνας θαμπὸς καημὸς καὶ θαρκιζα τὸ μυαλό μου γιὰ νὰ δώσω τὴ λύση καὶ τὴν ἐξήγηση στὸ φαινόμενο τῆς λησμονιᾶς πού πλέον ἔχει γίνει κλασικὸ γιὰ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς μας πού φεύγουν.

Τόση λοιπὸν ἀμελητέα ποσότης γινόμαστε, σκεφτόμουνα, γιὰ τοὺς Θανασηδες, ἢ ταχα οἱ νέες τους γνωριμιες καὶ φιλιες ἀλλάζουν τὰ αἰσθήματά τους ;

Οὐτε τό ἕνα, οὔτε τό ἄλλο ὅμως δὲν ἤθελα νὰ παραδεχθῶ. Ὁ παληὸς χαρακτῆρας τοῦ φίλου μου δὲν μοῦ ἐπετρεπε τέτοιες σκέψεις.

Κάτι ἄλλο πρέπει νὰ συμβαίνη εἶπα στὸν ἑαυτό μου κάτι πού γιὰ τὴ δική μας νοοτροπία καὶ τροπο ζωῆς εἶναι ἀκατανόητο καὶ ἀνύπαρκτο. Τί ὅμως ; Τί ;

Πέντε μῆνες περάσανε χωρὶς νὰ καταλήξω σὲ κανένα θετικὸ ἀποτέλεσμα "Ἔτσι πικραμένος ἀπὸ τὴ συνεχιζομένη σιωπὴ τοῦ Θανάση, ἀρχισα νὰ πιστεύω, ὄχι βέβαια ὅτι ἐγὼ ἤμουν ἀμελητέα ποσότης, ἀλλὰ ὅτι ὁ Θανάσης εἶχε γίνει ἕνας πρώτης τάξεως γάζδαρος.

Τὴ σκέψι μου αὐτὴ μοῦ τὴν ἐπιβεβαιωσε ἕνας ἄλλος πού ἔτυχε νὰ ἔρθη κεῖνες τὶς μέρες ἀπὸ τὴν Ἀμερική

—Καὶ γὼ παιδί μου μοῦ εἶπε ἀπαθέστατα, ποτὲ μου δὲν ἔγραψα. Εἶναι τόσες οἱ δουλειὲς καὶ τόσες οἱ σκοτοῦρες ἐκεῖ κάτω πού δὲν ἀδειάζεις. Γι' αὐτὸ ὁ πόνος καὶ ἡ νοσταλγία μας γίνεται μεγαλύτερη. Νἄξερες τί τραβάμε ὄχι μόνο ζωντανοί ἀλλὰ καὶ πεθαμένοι ἀκόμη, θὰ ἐφρίττες. Μὴν τὸν παρεξηγῆς λοιπὸν τὸ Θανάση καὶ μάλιστα τώρα πού ἔμεινε μονάχος.

—Μονάχος μίστερ Στίβ εἶπα γιατί ;

—Γιατὶ ὁ μπάρμπα Οὔγκο πέθανε.

—Μπά τὸ φουκαρά!! Ἀπὸ τί μίστερ Στίβ ;

—Ἀπὸ θάνατο μίστερ Τζώρτζ. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶναι τὸ ἄλλο.

—Τὸ πιὸ μίστερ Στίβ ;

—Τὸ ὅτι ὁ μπάρμπας τοῦ Θανάση πέθανε Δευτέρα.

—Καὶ λοιπόν ;

—Ἄκου καὶ λοιπόν ; Δὲν ξέρεις παιδί μου, ὅτι τὰ καταστήματα στὴν Ἀμερική δὲν συμφέρει καὶ δὲν κλείνουν γιὰ ψύλλου πήδημα οὔτε τὴ Δευτέρα, οὔτε τὴν Τρίτη οὔτε καμμιὰ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πλὴν μισοῦ Σαββάτου καὶ Κυριακῆς;

—Τὸ ξέρω μίστερ, ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος ἀφ' ἑνὸς πέθανε καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν εἶναι ψύλλος.

—Εἶναι δὲν εἶναι ψύλλος, δὲν τὰ κλείσανε τὰ μαγαζιά τους Τζώρτζη.

—Σοβαρὰ λοιπὸν μίστερ Στίβ καὶ τί τὸν κάνανε, τὸν φάγανε;

"Οχι Τζώρτζ. Κάνανε κάτι ἄλλο ἀμερικανικώτερο. Γιὰ νὰ μὴ θρωμίση ὁ φουκαρᾶς, τὸν διπλώσανε σὲ ἕνα πανί, ὥσπερ μπακαλιάρος παστὸς καὶ μιὰ καὶ δυὸ τσοῦπ τὸν τρυπώσανε στὸ Δημοτικὸ Ψυγεῖο. Ὑστερα πῆγαν στὶς δουλειὲς τους σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε ἀπολύτως.

Τὴν Κυριακὴ πού ἀδειάσανε, μαζευτήκανε οἱ νοικοκυραῖοι, ἐγάλανε τὸ μπάμπα Αὐγουστὴ ἀπὸ τὸ ψυγεῖο, φρέσκο φρέσκο καὶ ντοῦρο καὶ ἀρχίσανε τὰ κλάματα τὰ γοερά. Ἐκεῖ νὰ δῆς φωνὲς καὶ κακὸ καὶ μὲ τὸ δίκιο τους ἄλλωστε γιατὶ κλέψανε ἀναδρομικά. "Ενα ὅμως δὲν κατάλαβα Ἂν δηλαδὴ τὰ κλάματά τους ἦσαν πραγματικὰ ἢ ἀπὸ μαγνητόφωνο.

"Αλλο δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα μου ἀπὸ τὴν ἔκπληξι πού δοκίμασα ἀκούοντας τὰ λόγια του. Καὶ τέλεγε τόσο ἥρεμα καὶ τόσο φυσικὰ ὁ μίστερ Στίβ ὥστε αὐτομάτως κατάλαβα τὴν αἰτία τῆς λησμονιᾶς.

"Οσο ὅμως κι' ἂν προσπάθησα, δὲν κατώρθωσα τελικῶς νὰ δικαιολογήσω τὸν τρόπο κονσερβοποιήσεως τῶν αἰσθημάτων τους, δ.ότι μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶ ὅτι μποσοῦν νὰ τὰ διατηροῦν ἐπ' ἀόριστον στὴν κατάψυξη λὲς καὶ εἶναι κοτόπουλα.

"Ολα ὅμως γίνονται στὴν Ἀμερική, τὴ μεγάλη αὐτὴ χώρα τῆς βιομηχανοποιήσεως τῶν πάντων.

Κι' ἴσως ἔχουν δίκιο.

Κ. Βρ—ς

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκία ἀνώγειος ἐν Ἐγλυκάδι γωνιαία, ἐναντι Σχολείου. Τιμὴ 40 000 καθαραί. Πληροφορίαι Γερμανοῦ 160.

Μικρὰ νέα

Ἀξιέπαινος ἡ προσπάθεια τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς νὰ διατηρῆ τοὺς κεντρικοὺς δρόμους τῆς πόλεως καθαροὺς.

—Ἡ ἐμφάνισις δὲ τῶν ὁδοκαθαριστῶν μὲ τὶς κατακαίνουργες στολὲς τους καὶ τὰ τρίτροχα χειροκίνητα ἢ ποδοκίνητα ἁμάξια, προκαλεῖ πράγματι τὰ εὐμενῆ σχόλια τῶν συμπολιτῶν.

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ σημειώνομεν ὅτι ὡς κεντρικοὶ δρόμοι θὰ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν καὶ αἱ ὁδοὶ Παντοκράτορος, Ἁγ. Γεωργίου Γερμανοῦ καὶ Γεωργίου Ρούφου

—Ἀπὸ ὅπου καθημερινῶς, πάμπολοι ἀγωγιάτες περνοῦν μὲ τὰ ζῶα τους, εἰσερχόμενοι ἢ ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὴν πόλιν.

—Τὸ κρῦο δυνάμωσε ἀρκετὰ τὶς τελευταῖες ἡμέρες καὶ μάλιστα ἡ πρώτη τοῦφα χιόνι ἔπεσε στὸν Παναχαϊκό.

—Καιρὸς βέβαια, γιατὶ ὅπου καὶ νἀναι φτάσανε τὰ Χριστούγεννα, ἢ καρδιὰ τοῦ χειμῶνα δηλαδή.

—Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως κανεὶς δὲν ἐννοεῖ νὰ φορέση παλτὸ, ἀν καὶ τὸ βραδάκι τὸ τσοῦζι κάπως.

—Ἡ τιμὴ πωλήσεως τῶν τσιπούρων, δραχ. 40 τὸ κιλὸν, εἶναι σχεδὸν ἀπλησίαστη ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους Πατρινούς.

—Δὲν γνωρίζομεν ποῖοι συντελεσταὶ τὴν ἀναβιβάζουν εἰς τοιοῦτον ὕψος.

—Ἐκεῖνο πού γνωρίζομεν εἶναι ὅτι σὰν πόλις παραλιακὴ καὶ μὲ στόλο ὁλόκληρο ἁλιευτικῶν σκαφῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ τρῶμε τὸ ψάρι πιὸ φθηνό.

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΚΑΙ ΘΥΜΑΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου, ἐνεκρίθη ἡ καταβολὴ τῆς δευτέρας δόσεως ἐκ δραχ. 500 λόγῳ προικοδοτήσιας εἰς τὰς ἑξῆς δικαιούχους διαμενούσας ἐν Πάτραις. Ἐλένην Π. Δημητροπούλου, Διονυσίαν Χ. Γαλιανίτου, Εἰρήνην Δ. Κοτούλα, Θεοδώραν Δ. Σταθούλια Ζαρουχλέικα, Μαρίαν Ι. Τομπατζῆ, Παρασκευὴν Π. Κεραμιδᾶ καὶ Ἀγγελικὴν Σ. Μπαρλῆ.

Ἐπίσης τὸ αὐτὸ ποσὸν θὰ καταβληθῆ καὶ εἰς τὰς κάτωθι δικαιούχους διαμενούσας εἰς Κοινότητας τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν. Διαμάντω Σ. Καταπόδη Ἀλισσός, Μαρίναν Ι. Ἀνδριοπούλου, Καραμεσνέικα, Ἀγγελικὴν Π. Σμυρνιώτη Πλάτανος, Παναγιώταν Α. Σαμαρτζῆ Μονοδένδρι, Χριστούλαν Κ. Καρακάση Γρεβένον, Κωνσταντίναν Γ. Σταματοπούλου Λακόπετρα Τασίαν Κ. Δημοπούλου Λιμνοχώριον, Ἀγγελικὴν Τ. Μπούνια Χαϊκάλιον, Δήμητραν Φ. Σπηλιωτοπούλου Χαλανδρίτσαν, Χρυσάνθην Δ. Θανοπούλου, Χαϊκάλιον, Ἰωάνναν Π. Παναγοπούλου Καλέτζιον, Ἀντωνίαν Κ. Βαγενᾶ Βραχνέικα, Δήμητραν Γ. Θανοπούλου Ἄνω Σούδενέικα, Φανὴν Γ. Χιώτη Ρίον καὶ Ἀγγελικὴν Σταθοπούλου Ἀραχωβίτικα.

Ἐπίσης ἀνὰ δραχμὰς 500 θὰ καταβληθοῦν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ εἰς τὰς ἑξῆς δικαιούχους διαμενούσας εἰς τὰς περιφερείας Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων: Τασίαν Ι. Τσουμάκα Διακοφτόν, Τασίαν Γ. Ἀντωνοπούλου Αἴγιον Μαρίαν Α. Παπαλεξίου Ροδιά, Μαρίαν Η. Κανελλαΐδου Αἴγιον, Αἰκατερίνην Κ. Γούσα Πτέρη, Βαβράραν Σ. Κουλουμαρδοπούλου Αἴγιον, Ἐλένην Δ. Μουτσοπούλου Κερήνεια, Νίκην Δ. Ματθαίου Δημητρόπουλον Διάκοπτα Θ. Θεοδωρακοπούλου Αἴγιον, Παναγιώταν Γ. Τουρκοχρήστου Αἴγιον Ἐλένην Κ. Σταματοπούλου Τρυπιὰ, Εἰρήνην Κ. Μαλάμη Σιγουνέων Καλαβρύτων, Κωνσταντίναν Η. Λιαρομάτη Τρεκλίστρα, Παρασκευὴν Ν. Χατζῆ Κερπινή, Χρυσάνθην Α. Λιβάνα Ἀρμουνα, Μετάξω Δ. Μπακούλη Δεσινόν, Βασιλικὴν Α. Ἀνδριοπούλου Σκεπαστόν, Ἀγγελικὴν Χ. Κοσμᾶ Λυκούρια, Γεωργίαν Χ. Σταμάτη Λειβάρτζιον καὶ Σπυρούλαν Ν. Τσαρουχᾶ Λειβάρτζιον.

ΣΧΟΛΗ ΣΩΦΕΡ

Κολοκοτρώνη 34 (Γκαράζ

Τηλέφωνον 23—45 Πάτραι

Βιβλιοκριτική

ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΑΚΟΥ: «Λυρικοὶ τῆς Ρούμελης» (μελέτη)

Τοῦ κ. Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Δὲν ἀνήκει στοὺς συνηθισμένους καὶ τοὺς μονοπλευρους πνευματικοὺς μας ἀνθρώπους ὁ κ. Δημήτρης Γιάκας. Πολύχρονη καὶ γόνιμη θητεία στὰ Γράμματα τὸν ἐπέβαλε σὰν ἕνα ξεχωριστὸ λογοτέχνη καὶ γενικώτερα τοῦ ἐξασφάλισε διακεκριμένη θέση στὴ σύγχρονη ἑλληνικὴ πνευματικὴ ζωή. Ἡ πολυμέρειά του, ἄλλωστε, κι' ἡ ἀστείρευτη ἐρματικότητα πού τὸν διακρίνει, τοῦ ἔδοσαν τὴν δυνατότητα νὰ κινηθεῖ σ' ἕναν εὐρὺ χῶρο πνευματικῆς δημιουργίας καὶ νὰ καλλιεργήσει μὲ σοβαρὰ ἐπιτεύγματα τὸν πεζὸ λόγο, τὸ δοκίμιο, τὴν παιδικὴ λογοτεχνία καὶ ἄλλα εἴδη τοῦ γραφτοῦ λόγου.

Ὁ κ. Δ. Γιάκας δημιουργεῖ ἀδιάκοπα καὶ κάθε τόσο μᾶς προσφέρει τὸν πνευματικό του μόχθο. Μὲ συνέπεια μεθοδικότητα, ποιοτικὴ καὶ ποσοτικὴ εὐφορία. Μὲ τοῦτες τὶς σκέψεις διαβάζω καὶ τὸ τελευταῖο του βιβλίο «Λυρικοὶ τῆς Ρούμελης», μιὰ πολυσέλιδη ἔκδοση κριτικῆς μελέτης. Πρόκειται γιὰ μιὰ σειρὰ φιλολογικῶν πορτρέτων κι' ὁ ἀναγνώστης τοῦ βιβλίου διαπιστώνει ἀπ' τὶς πρῶτες μόλις σελίδες ὅτι δὲν ἔχει μπροστά του μιὰ ἀπ' τὶς συνηθισμένες καὶ προχειρογραμμένες ἀνθολογίες οὔτε κανένα ἀπ' τὰ ἐξάβαθα κεῖνα μελετήματα πού τόσο ἀσφυκτικὰ μᾶς κατακλύζουν τὰ τελευταῖα χρόνια.

Στὸ βιβλίο του ὁ κ. Δ. Γιάκας μᾶς μιλάει γιὰ δεκαπέντε λυρικοὺς τῆς Ρούμελης, ποιητὲς πεζογράφους, πνευματικοὺς γενικώτερα δημιουργούς. Ὀνόματα γνωστά, μεγάλα, μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἀθάνατα στὴν πνευματικὴ ἱστορία τῆς πατρίδας μας: Σπυρίδων Τρικούπης, Κωστῆς Παλαμᾶς Κώστας Χατζόπουλος Γιάννης Βλαχογιάννης, Μιλτιάδης Μαλακάσης, Κώστας Δημάδης, Ζαχαρίας Παπαντωνίου, Κίμων Γαλάξης, Ρήγας Γκόλφης, Θανάσης Κυριαζῆς, Στάθης Ζαρκιάς καὶ Μίλκος Ζῶτος ἀπ' τοὺς χαμένους, Ἐπαμ. Ι. Μάλαινος, Γ. Ἀθάνας καὶ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος ἀπ' τοὺς ζωντανοὺς. Ὀνόματα καὶ ἔργα ἀτελείωτα, ὅπως λέει κι' ὁ ἴδιος ὁ κ. Δ. Γιάκας πού στεγάζονται ὅλα κάτου ἀπ' τὸ συμβατικὸ τίτλο «Σχολὴ τῆς Ρούμελης» καὶ τιμοῦν πάνω ἀπὸ μισὸν αἰῶνα τώρα, τὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα.

Διανοητής, προικισμένος μὲ θαυμαστὴ ἀντίληψη τῶν πραγμάτων καὶ συγκρότηση πνευματική, ὁ κ. Δ. Γιάκος ἐπιχειρεῖ μεθοδικὰ καὶ μὲ σύνθεση ἐσωτερικὴ μιὰ θεώρηση τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τῶν δεκαπέντε λυρικῶν τῆς Ρουμελης. Ἀπ' τὴ ζωή τους βρίσκει τὰ σημεῖα πού ἐπέδρασαν ἀποφασιστικὰ στὴν κατοπινή τους ἐξέλιξη μέσα στὸ ἔργο τους ἀναχητάει μορφὲς αἰσθητικὲς καὶ θιώματα ὁλοκληρωμένα, ἐπιδράσεις καὶ ἐξάρσεις. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τοὺς τοποθετεῖ στὴν ἐποχή τους καὶ τοὺς ἀξιολογεῖ μὲ μιὰ κρουστὴ ἀλληλουχία σκέψεων καὶ παρατηρήσεων.

Οἱ «Λυρικοὶ τῆς Ρούμελης» εἶνε ἕνα βιβλίο πολύτιμο γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γραμματολογία. Παράλληλα μιὰ καινούργια προσφορὰ τοῦ κ. Δ. Γιάκου ἀξιόλογη.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατρέως ἀριθ. 61 ἰσόγειον διῶρισμα κατάλληλον διὰ γραφεῖον ἢ κατάστημα. Πληροφορίαι εἰς τὴν ἀνωθεν οἰκίαν.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ καναβάτσες παλαιαὶ μὲ τὴν ὁκᾶ, κατάλληλοι διὰ περιτύλιξιν δενδρυλλίων κλπ. Πληροφορίαι Καραϊσκάκη 126. τηλ. 33—13 Κατάστημα Α. Κοσκέρη.

ΠΕΖΟΤΗΤΕΣ

Νο 3 Κολιτσίδας

Χθὲς τὸ ἀπόγευμα πῆγα στὸ σπίτι τοῦ φίλου μου πού εἶχε ἐπιστρέψει ὕστερα ἀπὸ ἀπουσία μερικῶν ἡμερῶν.

—Δὲν φαντάζομαι νὰ σ' ἔφερε ἐδῶ δημοσιογραφικὸ καθῆκον μοῦ εἶπε ἀφοῦ χαιρετηθήκαμε.

—"Οχι δὰ καημένε Κώστα, Ἦρθα ἁπλως νὰ σὲ ἰδῶ. Λοιπὸν τὰ νέα σου. Πῶς πέρασες;

—Καλὰ, καλὰ. Μονάχα ἐδῶ στὸ σπίτι σὰν γύρισα, βρῆκα τὴν Ἐλένη λιγάκι μουτρωμένη γιατὶ λέει, κάποιο παιδάκι ἔφερε χθὲς μιὰν ἀνθοδέσμη χωρὶς νὰ εἰπῆ ποιὸς τὴν ἔστειλε καὶ καταλαβαίνεις τὶς ὑποψιες τῆς γυναίκας μου..

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ μπῆκε στὴ σάλα ἡ γυναῖκα τοῦ φίλου μου κι' ἀπὸ τὴ στάσι της, κατάλαβα πὼς.. κάτι συνέβαινε. "Οταν σὲ λίγο μᾶς ἐσέρβιρε τὸν καφὲ θέλησα νὰ τὴν πειράξω κάπως:

—Ὑπέροχα λουλούδια, κυρία Ἐλένη, Κι' ἔχουν ἕνα ἄρωμα...

—Ναὶ, ναὶ μοῦ ἀπάντησε πικαρισμένη λοξοκοιτώντας τὸ φίλο μου. Εἶναι γιὰ τὸν Κώστα.

—Μπά; ἀλήθεια, Κωστάκη; Ἔχουμε καὶ τέτοια; Ποιὸς σοῦ τάστειλε; 'Ακούστηκε τὸ κουδούνι τῆς ἐξώπορτας καὶ πῆγε ἡ Ἐλένη ν' ἀνοίξη. Σὲ λίγο ξαναήρθε συνοδεύοντας κάποιον κύριο πού μόνο ὁ φίλος μου τὸν γνώριζε.

—Ἐσεῖς πάλι; τοῦ εἶπε ὁ Κώστας Καθῆστε, σᾶς ἀκούω.

—Μὲ συγχωρεῖτε κύριε Κώστα, γιὰ τὰ ἄνθη. Ἔχουμε ἀρκετὰ στὸν κῆπο καὶ ἡ γυναῖκα μου ἔκοψε μερικὰ γιὰ τὴν κυρία σας. Ξέρετε . . . γιὰ κεῖνο τὸ ζήτημα τί θὰ γίνη, κύριε Κώστα;

—Μὰ ἀγαπητὲ μου τὰ εἴπαμε χίλιες φορὲς στὸ γραφεῖο. Ἄδικα κοπιάζετε...

"Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ἔφυγεν ὁ ἐπισκέπτης, ἐνῶ ἡ γυναῖκα τοῦ φίλου μου φαινόταν χαμογελαστὴ μιὰ καὶ διαλύθηκαν οἱ ὑποψιες της.

—Τὸν εἶδες; μοῦ εἶπε ὁ Κώστας. Πάνω ἀπὸ δέκα φορὲς ἦρθε στὸ γραφεῖο γιὰ τὴν ἴδια δουλειά. Νᾶτος τώρα καὶ στὸ σπίτι. Πῶς ἔμαθε τὴ διεύθυνσι; Ἀλλὰ μήπως θὰ σταματήση; Αὔριο, πρωῖ — πρωῖ θὰ μὲ περιμένη Ἔνα ἀπ' τὸ γραφεῖο. Ἴσως καὶ μεθαύριο καὶ τὴν ἑπομένη καὶ πάλι καὶ πάλι. Κι' ὅμως τοῦ ἔχω ἐξηγήσει πὼς δὲν γίνεται τίποτα.

—Μὰ αὐτὸς εἶναι σωστὸς κολλητσίδας τὸ εἶπα.

—Ὡραῖα λοιπὸν, Φωτεινὲ. Βάφτισὲ τον ἔτσι: Νο 3 Κολλητσίδας. Κι' ὅπως βλέπετε, ἔτσι ἔγινε.

ΦΩΤΕΙΝΟΣ

Ὁ κόσμος τῆς ψυχῆς

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Τοῦ κ. Τάκη Δ. Γιαννακοπούλου

Μετὰ τὰ ψυχικὰ φαινόμενα τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν εἰς Χάτζ Βίρ τῆς ἐπαρχίας τῆς Νέας Ὑόρκης τῶν ΗΠΑ τὰ παρηκολούθησαν καὶ τὰ ἐπεβεβαίωσαν πλέον τῶν 5000 ἐπιστήμων μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλοὶ κληρικοὶ καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Νέας Ὑόρκης. Ταῦτα ἐπροκάλεσαν τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον μεγάλων ἐπιστημόνων, ὅπως ὁ μεγάλος παιδαγωγὸς τῆς Γαλλίας Λεόν Ντενίζ, πρώην βοηθὸς τῆς μεγάλης σχολῆς τοῦ Πεσταλότζι τῆς Ἐλβετίας ἔνθα ἐφοιτοῦν πρίγκηπες καὶ βασιλόπαιδες διαφόρων χωρῶν καὶ ὅστις τὸ 1857 ἐδημοσίευσε τὸ πρῶτον βιβλίον του ὑπὸ τὸν τίτλον «Δὲν ὑπάρχει θάνατος» εἰς πολλαπλὰς ἐκδόσεις, καθότι ἐγένετο ἀνάρπαστον. Τοῦτο ἦτο ἡ ἀπαρχὴ μεγάλης ἐξορμήσεως τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων καὶ δὴ τοῦ προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀβραάμ Λίνκολν τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῶν Νέγρων. Τοῦτον ἀκολουθεῖ ὁ μεγάλος Τραπεζίτης τῆς Νέας Ὑόρκης Λίμερβολ, ὅστις μετὰ τὰ πολλὰς συνεδριάσεις, κατώρθωσε νὰ εἰδοποιηθῆ ἡ ἀποθαμένη σύζυγός του Ἐστέλ καὶ νὰ τὸν φιλήση στὸ μέτωπον.

Ἀκολουθεῖ τὸ ἔτος 1870, ὁ μεγάλος στρατηγὸς τῆς Γαλλίας Βουλαντζέ, τὸ ἴδιον ἔτος δὲ ἐμφανίζεται εἰς τὸν πνευματικὸν ὁρίζοντα ὁ μεγάλος ἐπιστήμων τῆς Ἀγγλίας Οὐίλιαμ Κρούξ ὁ ἐφευρέτης τῶν ἐνέσεων ὅστις ἐξέπληξε ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν μὲ τὰς ὀλοπειήσεις τοῦ πνεύματος τῆς Κάτυ Κίγκ ἥτις εἶχε ζήσει εἰς τὴν γῆν πρὸ 300 ἐτῶν εἰς τὰς Ἰνδίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες ἠσχολήθησαν μὲ τὸν πνευματισμὸν εἶναι ἀναρίθμητος καὶ στεροῦμαι χώρου ἵνα ὀνομάσω μερικοὺς ἐξ αὐτῶν ὅπως ὁ Σὲρ "Ολιβερ Λότζ, ὁ πραγματικὸς ἐφευρέτης τοῦ ἀσυρμάτου συγγραφεὺς ἄνω τῶν 50 ἐπιστημονικῶν βιβλίων ὅστις ἐπισκέφθη τὴν Ἑλλάδα προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου.

Ὁ πνευματισμὸς δὲν εἶναι θρησκεία, οὔτε ἐπιτίθεται ἐναντίον οὐδεμιᾶς θρησκείας. Πνευματισμὸς εἶναι ἡ χαροποιὸς εἴδησις ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατος καὶ ἀποθάλλει μόνον τὸ σάρκινον περίβλημα. Ὁ πνευματισμὸς ἔσωσε τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν κατὰ τὸν Μεσαίωνα ὁπότε ὁ ἀθεϊσμὸς ἦταν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του, ὅταν νεαραὶ ὑπάρξεις τὸ εἶχον ὡς ἔπαινον νὰ εἶναι ἄθεοι. Τότε καθηγηταὶ ἀπὸ τὰς ἕδρας τῶν Πανεπιστημίων ἐδίδασκον τὸν ἀθεϊσμόν. Τοῦτο εἶχε συμβῆ ἐξ αἰτίας τῶν ὀργίων τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ τῶν Ἱεροεξεταστῶν τῶν ὁποίων τὰ θύματα ἀριθμοῦνται εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδας καὶ οἱ ὁποῖο